

Ben Severim Hem Okuyup Yazanı

– HaticeEğilmez · 11 Mayıs 2011

"İranlı bir şair diyor ki: Aşk'a uçarsan kanadın yanar. Bunun üzerine Mevlana diyor ki: Aşk'a uçmazsan kanat neye yarar?"

Benim kırık dökük satırlarımdan yüz bin kere makbuldür bu diyalog. Okur yazar olmasaydı eğer onlar, hakikati keşfe layık olurlar mıydı? Peki ya keşfettiler diyelim beyana ve ifşaya gerek duyarlar mıydı onu?

Ne diye çıktı karşıma bu sözler şimdi durup dururken? Haydi, çıktılar diyelim, buraya yazmak nereden geldi aklıma bilmem. Sizlerle paylaşmak için olsa gerek okuduğum dosdoğru bir güzelliği... Ya da siz de daima okuyun yazın istediğimden doğruya ve iyiye dair her şeyi...

Okur yazarlıktan dem vuracak bir yazıya böyle ilgisizmiş gibi görünen bir bağla başladım başlamasına ya, pek doğru olmadı galiba bu başlangıç. Konuyla çok uzaktan bir akrabalığı oldu ilk bölümün. Fakat uzak bir akrabalık olduğuna aldanmayın siz, aynı zamanda sağlam bir akrabalıktır yazdıklarım ve yazacaklarım arasındaki...

Satırlarımda okur yazar tayfasına iltifat edeceğim ister istemez hiç durmadan. Maksadım yücelerdeki yerlerini göstermek onların. Kendim de bir okur yazar olsam da iyisinden değilim, iltifatlarım bana değil elbette hak edenlere bu yüzden...

Okuryazar olmak başkadır, okur yazar olabilmek bambaşka. Okuryazar okuma yazmayı bilen insandır ki çevremizde yaşayan birçok kimse bu türdendir. Şöyle veya böyle sökmüşlerdir okuma yazmayı. Okur yazar ise hem okuyan hem de yazan kişidir. Durmadan okur, fırsat buldukça yazar o.Öyle çok sık rastlamak mümkün değildir böylesi insanlara.

Her insan çok şey öğrenmeyi, fazlaca düşünmeyi istemez. Öğrenmek ve düşünmek yanmak demektir bir hayli. Yanmayı kim göze alabilir pişmek isteyenden gayrı... O, bilir ki öğrendikçe düşünecek, düşündükçe yanacak, yandıkça da bütün çığlıklarından kurtulacaktır.

"Oku!" buyruğuyla başlar kutsal kitabımız Kur'an. Peki ya neyi okumalıyız? Emir açık, aynı zamanda da sınırsız... Yazılmış olan her şeyi... Ucu bucağı belirsiz, belirliyse de bizim henüz tam olarak keşfedemediğimiz âlemi, âlemin hem özeti hem de en değerli parçası olan insanı, benzersiz bir cevher özelliğine sahip insan kalbini, tenle bağlantısı kısacık bir ömür süren, sonra da ebedi var olan canı (ruh), doğayı, bitkiyi, hayvanı, güneşi, ayı, yıldızları, toprağı, suyu, havayı, ateşi, söylenmiş veya kitaplara kaydedilmiş cümle sözü ve bunlara benzeyen benzemeyen her şeyi okumak boynumuzun borcu... İnsan olmanın gereği...

Kalbi bağlayıp aklı hapsederek yaşamak demektir okumamak. Oysa düşünsel anlamda birikim kazanmanın en etkili iki yolu vardır: Okumak ve dinlemek. Okuyunca kitapların büyülü dünyalarına iltica ederiz, dinleyince de insanların derinliklerine yolculuk gerçekleştiririz. Bu iki güzel alışkanlığı elde edenler için onlarsız bir hayat ne kadar da renkten ve ışıktan yoksundur; işe yaramazdır, rahiyasızdır, yavandır...

Okur yazar kimse; hislidir, gönül gözü açıktır. Eşyanın sadece görünen yanıyla değil batınıyla da alakalıdır. Önyargılı düşünmenin tuzağına düşmez asla o. Cevizi kırmadan daha içindekinin lezzetini ve faydasını bilir. Onun için her insan ilk bakışta taştan farksız fakat derinine inebilince faydalı; özü, sözü kıymetli meyveler gibidir. Aşağılama bilmediği gibi aşağılanma da kabul etmez o.

Okuyan, yazan insanlar; farklı, derin, dikkatli bakışlarla süzerler karşılarına çıkan herkesi... Anlamak için çaba sarf ederler onları. Çünkü aklı erenlerin kabul ettiği bir gerçek var ki: İnsan z bde-yi  lem ( lemin özü) mertebesindedir, hoşça bakılmaya layıktır. "Hoşça bak z tına kim z bde-i  lemsin sen/ Merd m-i d de-i ekv n olan  demsin sen " diyen Őeyh Galib ne de güzel söylemiş. Bu söz aynı zamanda eşsiz anlamlar ifade eden bir Mevlevi selamı boşuna olmamış. Doğru gözlerle, parıltılı bir kalple insana bakan, onda neler görmez ki! İnsan; etiyle, kemiğiyle en önemlisi ebediyete namzet canıyla mükemmelen bir varlıktır. Fakat elbette ki insan! İnsan kılığındaki acayip mahl klara benzeyen canavar değil...

Ne yazık ki okumanın gerçek anlamını kavrayamamışlar da çok dört bir yanımızda. Yunus Emre'nin de hatırlattığı gibi okumanın en önemli gayesi kendini bilmektir. Kendini bilmeyen; söylediklerinden, eylediklerinden haberi olmayan kişi okusa yazsa ne olur? Sayısız kitap okuyup ilim tahsil eden fakat okudukça çürüyen, bozulan insan ne kadar da tehlikelidir. Hele bir de eli kalem tutuyorsa... Hem kendini hem de başkalarını zehirlerler edindiği tuhaf ve faydasız fikirlerle.

"Toplum" dediğimiz insan yığını sokaklarda, caddelerde savrulur yaprak misali; bir aşağı bir yukarı. Deşetli bir devr-i daim halinde evlerine, işyerlerine, okullarına, alış veriş merkezlerine akın eder insanlar. Doldurur boşaltırlar oraları. Ahmet Haşim'e  mr n tekrardan ibaret olduğunu her akşam yuvalarına dönüp her sabah yuvalarından ayrılan kuşlar hatırlatıyordu. Bizler de o kuşlara denk yaşıyoruz. Bir içindeyiz evlerimizin bir de dışında... Eğer okuyup yazmasaydık ne baş döndürücü bir paradoksa d ar olurduk hesabı kitabı imk nsız

Okuyan yazan insanlara gönülden saygı duyarım sonsuzluğa akıp giden bir nehir edasındaki zamanlarını güzel kullandıkları için. Zamanın reng renk geçidini ilk ne zaman fark ettiğimi ayırt edemedim. Sanki ezelden haberdarmışım gibi geliyor bana bu aklı yoran döngüden. "Bu da geçer ya Hu!" demiş sanki gizli bir ses gece yarısı uykularımı bölerek kulağıma. Güzel ya da çirkin, iyi ya da kötü, sancılı ya da neşeli her an geçtiğine göre okuyanlar bir Őeyler keşfetmekten ötürü k rdadır; yazanlar ise feleğin bizleri yok edip öğütme çabasına "Dur!" diyebildiğinden...

Okuyan yazan insanlar her türlü iltifata layıktır, sözün gücüne inanıp söze hâkim olmayı kendilerine hedef belirlediklerinden kuşkusuz. Onların gözleri hiç onlardan şikâyet eder mi? Yoruldukça daha da çok parlamaz mı o gözler? Sözün sihirli ülkesinde yaşamak yaşamaların en güzeli olsa gerek. "Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı" diye boşuna söylememiş ya Anadolu erenlerinin incisi Yunus Emre!

Yaşadığımız maddeler âlemi bana öyle geliyor ki hakikatin kımıltılı bir izdüşümünden ibaret... Evet, kımıltılı asla durağan değil. Bu yüzden bize çok inandırıcı ve gerçek geliyor. Dış dünyamızı sarmalayan ufuklara bir bakın. Onlar kâh sönen kâh gölgelenen bazen de harelenen renkleriyle hem zamanın hem de zeminin sınırlarını belirliyor. Gece, gündüz, yaz, kış, var, yok gibi sayısız isim hep o ufuklarda sorgulanıyor. Bazı beden sahipleri boş verseler de her türlü sorguya, ehli gönül olanlar her zaman tetikte. Korkunç bir hızla birbirinden uzaklaşan eşyayı okuma telaşında onlar. Okuduklarını kendilerinin ve başkalarının hafızalarına yazma telaşında...